

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Kayımların göreve gelmesiyle birlikte, basın özgürlüğüne yönelik saldırılar da artmıştır. Protesto hakkını kullanan halkın sokağa çıkmasının ardından, birçok yerde polis halkı hedef almış ve günlerce süren olaylar yaşanmıştır. Güvenlik güçlerinin bu saldırılarında, basın mensupları hedef alınarak gözaltına alınmış, kayımları eleştiren haber ve paylaşımlar suç sayılmış, basın büroları basılmış ve birçok gazeteci darp edilerek gözaltına alınmıştır. Haber takibi engellenmiştir. Dicle Fırat Gazetecileri Derneği'nin Kasım ayı Hak İhlalleri raporuna göre, 21 gazeteci gözaltına alınmış, 3 gazeteci saldırıya uğramış, 9 gazetecinin haber takibi engellenmiş, 5 gazeteci tutuklanmış ve 40 gazeteci cezaevinde tutuklu bulunmaktadır. Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ), 2023 yılı raporunda, Türkiye'nin en fazla gazeteci hapseden 9. ülke olduğunu bildirmiştir. Aynı raporda, 2023 yılında hapisteki gazetecilerin yüzde 60'ının aleyhlerine herhangi bir suçlama olmadan tutuklandığı vurgulanmıştır.

Basın ve ifade özgürlüğü davaları kapsamında Türkiye'de hâlâ birçok gazeteci, çeşitli suçlamalarla cezaevinde tutulmaktadır. Gerçeğin peşinden giden gazeteciler, tüm baskılara rağmen her yerde ve her koşulda gerçekleri yazmaya devam etmektedir. Bu tutuklamalarla alandan uzaklaştırılmak istenen gazeteciler, cezaevlerinde dahi mesleki faaliyetlerine devam etmekte ve üretmeye devam etmektedir. Tüm bu baskılara, gözaltılara, tutuklamalara, şiddet ve tacizlere karşı, kalemleriyle ve kameralarıyla direnen basın emekçileri, zorlu koşullara rağmen hakikat mücadelesine devam etmektedir.

Hükümeti eleştiren gazetecileri susturmak amacıyla uygulanan ağır yargı kararları ve diğer uygulamalar, caydırıcılık üzerine kurulu bir sistem yaratmaktadır. Bu sistem, gazetecilerin hem maddi hem de manevi olarak yıpranmasına yol açmakta ve özgür bir eleştiri ortamının en büyük düşmanı olan oto sansürün yaygınlaşmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda

1. Basın-yayın emekçilerinin Anayasa, yasalar ve uluslararası anlaşmalarla elde edilmiş haklarını korumak ve geliştirmek için yaptığınız çalışmalarınız var mıdır?
2. Son yıllarda basın-yayın emekçilerinin tutuklanması, cezalandırılması vakalarının artışı ve işlerini yaparken maruz kaldıkları baskılara karşı Basın özgürlüğünü güvence altına almak ve düzeltmek için yaptığınız çalışmalar nelerdir?
3. Basın -Yayın emekçilerinin mesleki faaliyetleri nedeniyle keyfi olarak gözaltına alınması, halkın doğru bilgiye ulaşma hakkı engellemiştir. Bu tür keyfi gözaltılarla ilgili çözüm öneriniz veya yasaları uygulamak için çalışmalarınız nelerdir?
4. Basın çalışanlarının tutuklu olmalarına rağmen mesleki faaliyetlerine devam etmesi, onları susturmanın imkânsız olduğunu gösteriyor. Bu durum karşısında özlük haklarının korunması ve iş güvencesinin sağlanması, basın ve ifade özgürlüğünün kullanılabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bunları sağlamak ve teminat altına almak için yapılan çalışmalarınız var mıdır?
5. Cumhurbaşkanlığı ve bakanlıklara girişleri kısıtlanan ve haber izlemeleri engellenen basın-yayın mensubunun sayısı nedir?
6. Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), son beş yıl içerisinde haber ve program yayınlarından dolayı TV kuruluşlarına toplam kaç idari para cezası ve yayın durdurma cezası vermiştir?
7. Son beş yıl içerisinde online haber sitelerine yönelik erişimi engellenen haberlerin ve "kişilik hakları ihlali" iddiasıyla silinen ve arama motorlarında görünmez kılınan haberlerin sayısı nedir?
8. Nitelikli uzman gazetecilerin işsiz kaldığı bu dönemde, haber yaparken maruz kaldıkları şiddet nedeniyle kullandıkları araç ve gereçlerini kaybedenlerin zararını/bedelini karşılamak için bir çalışmanız var mıdır?